Methylpirimifos

Cas nr. 29232-93-7

Specifieke verontreinigende stof. Insecticide.

Normen (µg/l)

	JG-OGW	MAC-OGW	Doel realisatie
Landoppervlaktewater	0,0005	0,0016	2015
Ander oppervlaktewater	-	-	-

Toelichting

-

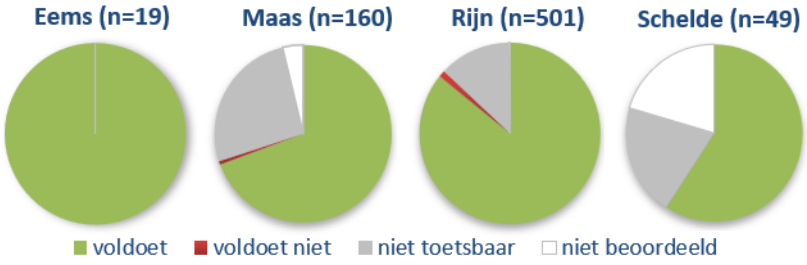
Belasting

Sinds 2000 zijn er in Nederland geen biociden meer toegelaten met methylpirimifos als actieve stof. Vanaf maart 2024 geldt dit ook voor het gebruik van methylpirimifos in gewasbeschermingsmiddelen. Daarmee is er een einde gekomen aan het landbouwkundig gebruik van methylpirimifos in Nederland. In de emissieregistratie zijn geen recente gegevens opgenomen. In de Watson-database[1] zijn over de jaren 2023-2024 76 analyses van methylpirimifos in RWZI-effluent opgenomen. In vier hiervan werd methylpirimifos aangetroffen met een gemiddelde en maximale concentratie van respectievelijk 0,062 en 2,3 ng/l.

Toestand

Beoordeling oppervlaktewaterlichamen

	2026
Voldoet	589
Voldoet niet	7
Niet toetsbaar	116
Niet beoordeeld	17
Totaal	729

Toelichting

In de stroomgebieden van de Maas en Rijn zijn nog enkele normoverschrijdingen vastgesteld. Voor de stroomgebieden van de Maas, Rijn en Schelde is het aandeel niet toetsbare waterlichamen nog relatief hoog. Hierdoor is er geen duidelijk beeld van het voorkomen in deze stroomgebieden. Sinds 2015 kan methylpirimifos in oppervlaktewater voldoende nauwkeurig geanalyseerd worden (bepalingsgrens <JG-OGW) maar deze methode is nog niet door alle waterbeheerders toegepast. De concentraties in oppervlaktewater liggen dicht bij de rapportagegrens waardoor de trends moeilijk beoordeeld kunnen worden (https://www.bestrijdingsmiddelenatlas.nl/atlas/1/1;).

[1] https://data.emissieregistratie.nl/watson;

Maatregelen

Nu methylpirimifos niet langer is toegelaten als actieve stof in biociden noch gewasbeschermingsmiddelen is de meest vergaande maatregel genomen om emissies naar het oppervlaktewater te voorkomen.
In waterlichamen, waar de huidige toestand als 'niet toetsbaar' is beoordeeld, moet de beoordeling worden herhaald met de nu beschikbare, voldoende gevoelige analysetechniek. In het emissiereductieplan is aangegeven dat er vanuit het tot 2024 toegestane gebruik in graanopslag geen overschrijdingen worden vastgesteld. Overschrijdingen in oppervlaktewater kunnen nog op historisch gebruik duiden (bijv. emissies na schoonmaken van opslagruimtes of vanuit behandeld fust; zie emissiereductieplan), aangezien de huidige toestand wordt beoordeeld over de laatste drie gemonitorde jaren. Blijvende normoverschrijdingen zijn een aanwijzing voor illegaal gebruik, aangezien methylpirimifos goed afbreekbaar is (halfwaardetijd ligt rond een maand of 3; RIVM, 2008).

Verantwoording en doelbereik

Redenen van niet tijdige realisatie milieukwaliteitseis (doel was 2015)

Doelfasering vanwege natuurlijke omstandigheden

Voor de specifiek verontreinigende stof methylpirimifos is het KRW-doel niet bereikt, door een aantasting van het waterlichaam ten gevolge van menselijke activiteiten die ecologische of sociaal-economische behoeften dienen. Voor deze stof wordt de uitzondering van artikel 4 lid 4 KRW ingeroepen. Dit betekent dat het behalen van de goede toestand kan worden gefaseerd vanwege natuurlijke omstandigheden.

In Nederland is de toelating van methylpirimifos voor alle toepassingen als biocide sinds 2000 en als gewasbeschermingsmiddel sinds 2024 beëindigd. Hiermee zijn alle maatregelen getroffen om emissies van methylpirimifos te voorkomen.

Uit de beschikbare monitoringgegevens blijkt dat sprake is van een afnemende trend in normoverschrijdingen. Voor de nog resterende normoverschrijdingen kan de oorzaak liggen in het feit dat de toestandsoordelen meestal over de drie laatste monitoringsjaren worden vastgesteld. Gelet op de waargenomen ontwikkeling en het goed afbreekbare karakter van methylpirimifos, wordt verwacht dat ook deze overschrijdingen zich de komende jaren verder zullen reduceren en in 2033 tot doelbereik zullen leiden. Op dit moment kunnen geen aanvullende maatregelen worden geïdentificeerd waarvan verwacht wordt dat zij tot tijdige realisatie van de doelen zullen leiden.

Door inzet van deze KRW-uitzonderingsmogelijkheid treedt geen verdere achteruitgang op in de toestand van het waterlichaam. Daarmee wordt voor methylpirimifos wel aan de KRW voldaan, ook al is het KRW-doel niet bereikt.

Doelbereik 2033
Voor 2033 wordt verwacht dat alle waterlichamen aan de normen voldoen. Blijvende normoverschrijdingen zijn een aanwijzing voor illegaal gebruik en vergen actieve opsporing.

Referenties

RIVM (2008). Environmental risk limits for pirimiphos-methyl. RIVM-rapport 601716011. https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/601716011.pdf;